

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ & ΙΔΙΟΚΤΗΤΑΙ

ΑΡΙΣΤ. Χ. ΣΑΜΑΡΙΔΗΣ δ. ν.
ΤΙΜΘΘΕΩΣ Κ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΟΔΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

Τηλεγραφική Διεύθυνσις :
ΑΓΗΘΟΝ - ΜΕΤΕΛΙΝ

ΛΑΪΚΟΣ ΑΓΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Εν Μυτιλήνῃ Μετζ. 2
» τῆ νήσῳ καὶ τῷ Κράτει » 2 1)2
» τῷ ἔξωτερικῷ Φρ. 20

Πᾶσα ἀπόδειξις πληρωμῆς μὴ φέρονται τὴν σφραγίδα τῆς ἐφημερίδος καὶ τὰς ὑπογραφὰς τῶν διευθυντῶν θεωρεῖται ἄκυρος.

Τιμὴ ἐκάστου φύλλου παρ. 10

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΛΑΪΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ, ΤΡΙΤΗΝ ΚΑΙ ΠΕΝΤΗΤΗ

Η ΜΕΓΑΛΗ ΚΩΜΩΔΙΑ

Μέσα εἰς τὸν κοκεῶνα τῶν μεγάλων γεγονότων ποῦ συνταράσσουν ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τὴν Κων. πόλιν καὶ ὅλην τὴν Τουρκίαν ἐν γένει προστεθῆ νέον ζήτημα, ὄχι ὀλιγότερον τῶν ἄλλων σοβαρῶν :

Ἡ πατριωτικὴ κρίσις.
Δὲν ἐνθυμούμεθα ποῖον αἴξονα ἀριθμὸν φέρει ἡ νέα παραίτησις τοῦ Πατριάρχου κατὰ τὴν περίοδον ταύτην τῆς δευτέρας Πατριαρχείας τοῦτου.

Εἶναι ἐν τούτοις γνωστὸν ὅτι πλειστάκις ὑπεβλήθη παραίτησις, ἐνθ' οὐδεμίᾳ σχεδὸν σοβαρᾷ συνεδριάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐλαβε χώραν χωρὶς νὰ ἐπικυριάζῃ καὶ ὡς σπαθὴ δαμοκλέους ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων αὐτῆς ἡ ἀπειλὴ τῆς παραίτησεως τοῦ Πατριάρχου.

Υπὸ τὴν ἐποψίαν ταύτην ἡ πατριωτικὴ θέσις καθήνησεν ὡς καμμία θέσις ὑπάλβηλον εἰς ἐμπορικὸν κινδύνον, ὅστις εἰς πόσιν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν συγκρούονται τὰ συμφέροντά του πρὸς τὰ τοῦ προϊσταμένου του, ἢ καθ' ἣν στιγμὴν νομίζει ὅτι δύναται νὰ ἐπιτύχῃ βελτίωσιν τῶν ὄρων τῆς ἐργασίας του ἐπισείει εἰς τὸν προϊσταμένον του τὴν παραίτησιν.

Εξείναι ὁμοῦ διὰ τὸ ὅποσον πρέπει νὰ ἐλευθεροῦν καὶ εἰς τὸ ἔθνος μας εἶναι ἡ ἰδέα τὴν ὁποίαν τεχνικᾷ ἄφρονι νὰ πιστευθῇ ὅτι κατὰ τὰς παρούσας περιστάσεις θὰ ἴη καταστροφή μίᾳ ἀλλαξοπατριαρχείᾳ.

Τῶν ἄλλων ἀπεριόριστον οὐρασιμὸν πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ Οἴκου. Πατριάρχου, φρονουμένων ὁμοῦ ὅτι πολὺ μικροτέρα καταστροφή θὰ ἐπιχέτο διὰ τῆς ἀνάδοις εἰς τὸ Πατριωτικὸν ἀξίωμα ἄλλου ἱεράρχου ὁ ὁποῖος ἴσως νὰ μὴ κοσμήται μὲ τὰ προτερήματα Ἰωακείμ τοῦ Γ' ἀπὸ τὴν ἐξουτελλίζουσαν τὸ ἀξίωμα τοῦτου καθ' ἐκάστην παραίτησιν τοῦ Πατριάρχου καὶ ἀνάλησιν αὐτῆς.

Οἰοῦντες λόγῳ καὶ ἂν συντελοῦν εἰς τὰς ἀποφάσεις ταύτας δὲν εἶναι δυνατόν νὰ δικαιολογήσῃ αὐτάς.

Ὁ κατέχων τὸ πατριωτικὸν ἀξίωμα δὲν πρέπει νὰ εἶναι ἀνθρώπος τὸν ὁποῖον νὰ ἐπηρεάζουν αἱ ἀπογοιτεύσεις.

Ὁ Πατριάρχης ὀφείλει νὰ κατέχη τὴν θέσιν του μὲ ἐνθουσιασμόν, μὲ δύναμιν θελήσεως, μὲ σθένος, μὲ ἀπόφασιν νὰ θυσιάσῃ τὰ πάντα εἰς τὴν ἐπιτέλειον ἐκείνου ὁπερ φρονεῖ ὅτι συντελεῖ εἰς τὸ καλὸν τοῦ Γένους. Εἰάν δὲ σχηματίσῃ τὴν πεποιθῆσιν ὅτι ἐμποδίζεται εἰς τὴν ἐπιτέλειον τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ὀφελίμου, ἔχει τὴν υποχρέωσιν, διαφεύξων τὸν λαὸν περὶ τῶν τεκταινομένων καὶ διαμαρτυρῶ-

μενος νὰ παρατηρήσῃ ἀπαξ διὰ παντός.

Παραίτησις καὶ κατόπιν ἀνάλησις αὐτῆς ὑπενθυμίζει τὴν γνωστὴν παροιμίαν :

«Τὰ παιδιὰ παίζει».

Ἀλλὰ καὶ οἱ ποῖοι τὸν Πατριάρχην σύμβουλοι λαϊκοὶ καὶ κληρικοὶ εἶν φρονουῦν ὅτι ὁ Πατριάρχης εἶνε δυσανταχάριστος ἢ ὅτι οἱ καιροὶ δὲν εἶναι πρόσφοροι δι' ἀλλαξοπατριαρχείαν ὀφείλου νὰ μὴ δίδουν ἀφορμὴν εἰς τὴν ὑποβολὴν τῆς παραίτησεως.

Λιδοὶ ἄλλοις ἐξουτελλίζου ὄχι μόνον τὴν Πατριωτικὴν θέσιν, ὄχι μόνον ἑαυτοῦς, ἀλλὰ καὶ τὸ ἔθνος ὀλιόληρον.

Τὸ δὲ ἔθνος ὑπέστη ἀρκετοὺς ἐξουτελισμοὺς μέχρι τοῦδε ὥστε νὰ μὴ εἶνε ἀνάγκη νὰ ὑφίσταται καὶ ἄλλους ἐκ τῆς εἰς τὸ Φανάριον καίτοι μὲν κωμωδίας.

Λιδοὶ τὸ ἔθνος ἔχει σχηματίσει γνώμην ὅτι οὔτε ποῖοι τῶν ζητημάτων τῶν προκαλούντων τὴν παραίτησιν ἀρκετοὶ, οὔτε περὶ τοῦ ἀσυμφόρου τῆς ἀλλαξοπατριαρχείας ἀλλὰ κυρίως περὶ τοῦ ἀδυνάτου τῆς ἐκτελεσεως ὄλων τῶν φιλοδοξίων.

ΣΥΜΥΡΝΑΪΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΓΟΡΓΕΣ ΜΑΤΙΕΣ

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΤΣΟΥΓΡΑΝΙΣΜΑΤΑ

Ὀπερῆταις μισοῦς.— Απεργίαι καὶ Ἀ. Βερώνης.— Κινηματογράφοι.— Κραίμερ, Κλωναρὶδῆ, Καφὴ Παρὶ, Λόσχ τῶν κνηγῶν καὶ τῶν ἀριστοκρατῶν.— Ἡ προκουμὰ μας.— Τὰ χωριονδάνια.— Ἀκριβεία καὶ τὸν γονεῶν.— Πατριωτικὴ κρίσις.— Πόλεμος Τουρκογαλλικός.— Φοβερός «λαϊκὸς ἀγὼν».

ΣΥΜΥΡΝΗ, 19 Ἰουλίου

(Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας)

Ὁ φίλος ποῦ ἐνάκρηξεν ἐμπρὸς μου τὴν στήμην ποῦ μακαρίως ἐπαλωμένον ρορῶσα τὸν ἠσικὸν ἐλαφρόν, ἔτε φράξαι ἀπελαίει.

— Ὁρα, θαυμάσιε, ἀπὸ τῶρα κ' ὀστρα, ἔσπλα κ' ἄγιοι ὁ Θεὸς, εἶπεν. Εἴχαμε μίᾳ ὀπερῆται καὶ τώρα πάλι κ' ἔκρινε. Καὶ ὁ φίλος μου ὄλιγον ἐλαφρὸν νὰ λυθῆ εἰς δάκρυα.

— Μὰ τῶσον σὲ λυπεῖ ἡ ἀναχώρησις τῆς ὀπερῆταις; τὸν ἠρώτησα.
— Μὰ λυπεῖ λέει; Μοῦ ρατίζει τὴν καρδίαν, μὲ σκετάνει, ἀπῆλθες μὲ ἠρηγῶδη ἠχοῦν φωνῆν.

— Περὶ τῶνον, εἶπα, ἐν τούτοις σὲ ἐδέχομαι τῶσον σπανίως εἰς τὴν ὀπερῆταιν...
Δὲν ἠδονῆθι ν' ἀποκρήξῃ κίνημα δυσφορίας, μὲθ' ὃ καταναρτῶν τὰ μούτρα ἐρη;

— Τὶ τὰ θέλεις τὴν γορῶν τώρα ποῦ ἔργε!
Περισπῶν διὰ τὸ ἐπισημαίνον τρόπον ὅτι ὁ φίλος μου λέγων ταῦτα οὐδὲως ἐκοκκίνησεν...

Καὶ ἔσαν κοντὰ σὲ μοῦ μὲθ' ὃ ὀπερῆταις, καὶ εἰς θερμὸς «βακάνος» τοῦ Σινεμά

Σινεμά καὶ τὶς ἀναγκαστικὰς, συναρτῶν τῆς ἐπιδορῶσεως, «βακάνος», τῶν Σινεμά Παρὶ τῶν κ. κ. Δημοσίου καὶ Σίας, τότε θὰ ἔχετε πᾶσιν τὴν εἰκόνα τῆς νεκροπολείας μας. Καὶ εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι εἰς τὴν νεκροπολιν μας θέλει νὰ θύσῃ κάποιον ἴσως ὁ γνωστὸς δημοτικιστὸς θεατρικὸς τύπος κ. Δ. Βερώνης; μὲθ' ὃ τὴν Διδάκτριν Ἀπερτῆ, ἀλλ' εἶνε τῶσον βρῶν καὶ τῶσον ὀσκαλον τὸ ἔργον δι' αὐτοῦς, ὥστε καμμίαν ἐλπίδα ἐπιμελεστέως καινούριας ρωτικῆς ἡμέρας δὲν βλέπω...

Θὰ πητὶ ἴσως : Ἐχετε τῶσον κίνημα-τογράφου; ποῦ πᾶσιν καταβάλλου προσημῶν νὰ σὲς εὐχαριστήσῃ; Ἄλλος ὁ μῦθος τῶν. Ἐπαλωμένον σὲ κατὰ Παρὶ, ἡ θεολογικὴ ἀπόφασις σὲ φρακτομαχάλα ἔχω σὲ μῦθαι εἰς πὸ ἐλαφροῦς, πὸ σκαλοῦν τῆς ταυίας καὶ μάλιστα πρᾶγματικῆς.

Καὶ μὰς ὀρκεται τὸ βράδυ τὸ καλὸ καὶ τὸ θεοκαρπὸν ἐμαῖς; καὶ τὸ μῦθος καὶ μὰς μὲθ' ὃ τοῦ Κραίμερ, σὲ Κλωναρὶδῆ, σὲ κατὰ Παρὶ, σὲς λέσχας, σὲν Προκουμὰ καὶ ἠσικῶν τότε καὶ λουλουδιῶν καὶ μωροδολοῦν καὶ ὀύθου ἀπὸ ἀσπῶν τῶν μελωδίας, ἀπὸ ποτικῶν τραγουδιῶν, σὲ χροῖς ἐπιρῶσιν τὰ κέντρα αὐτὰ ποῦ τῶνον καὶ ἐλαφροῦς ἀναρτῶν πρὸς τὴν ἄσπῃν ἔσταν.

— Ὁ! μῦθαι, τὴν τὴν μεγαλειότητα οἱ καὶ προσκονοῦν.

Καὶ γῶρα σὲ γατρικὰ χωριστάκι μὲ ἀλλή πλάσι ἐξουτελλίζετα. Ὀρίων ἀνοχτὸς ἀπῆρτονος. Ζωήρας καὶ ζωντανὸς πρᾶσι-νάδες. Νερὸ κρυστάλλο. Ἀγῆρας γεματὸς ὄστια. Προβόλια, δέντρα, καλὸς λευκὸς καὶ σπῆτικα χαρμὰ. Πουλιῶν κελαιδι-σπῆτα. Ἰμνοὶ σὲν ἔρωτα—σὲ χωριστάκι μὲ βασιλείαι ἀσῆθ' ὄρωτα—καὶ σὲν ἠμωρῆται.

Νὰ καὶ τὸ τραγουδάκι :

Καὶ τοῦ Μπουνοῦβα τὸ νερὸ
λένε πᾶσι βγάινει ββέλλες
οἱ κείνο τὸ καινούριον
βγάϊν' ὀμορφες κοπέλλες.

Πρᾶγμα ποῦ δὲν χωριταῖσι, ἀλλὰ θερμῆ καὶ τὸν πλοῦτον καὶ τὸν πτωχὸν, καὶ τὸν μαρτυρικῆσιν καὶ τὸν ἔμπορευμένο, καὶ τὸν μεγάλο καὶ τὸν μικρὸν, καὶ τὸν ἀρσενικὸν καὶ θηλοκὸν καὶ οὐδέτερον, ἡ ἀκριβεία. Ἀκριβεία σὲ μαγαρεῖο, ἀκριβεία σὲ πηγάριον, ἀκριβεία σὲ γαλαπῆ, ἀκριβεία παντοῦ.

Καὶ ρωτοῦν ὄλοι :

— Ποῦ θὰ πᾶν αὐτὴ ἡ δουλειά;
Στὸ γῶρα διάβολο κ' ἀκόμη περὰ πέρα.

Ἦθελα καὶ τώρα εἶνα παραπάνω τὸ θέλω αὐτὸ. Νὰ ἴδωμεν Ταμερλάνο! Παιρτεθῆκε λέει ὁ Πατριάρχης. Κατὸς νὰ οὐσιώσω σὲν Ὀξυποδὸ ὄλο τὸ Καρακάζαν. Ἰ-πᾶρχου κληρικῶντες :

Ἐρη, σκαρῆ, πικρὴ Ρωμηροσύνη.

Καὶ ἀπὸς ὁ Τουρκογαλλικός πόλεμος(;) Τὰ ποτὸς λόγια φτάχεται. Τὸ ὄικανον τοῦ ἰσχυροτέρου. Ποῖος εἶνε ὁ ἰσχυρότερος :

Καὶ σπῶναι ὁ λαὸς τὸ κοντᾶρι : Δικαιοσύνην, ἰσότητα, ἀδελφροσύνην θέλω, φωνάζει! Φωνῆ ὀσῶντες ἐν τῇ ἐρήμῳ. Θὰ σημάξῃ μὲθ' ὄλοι ἄγῶνα ὁ λαὸς. Φοβερός ὁ «λαϊκὸς ἀγὼν» ἀλλὰ εὐχόμεθα νὰ ἐπι-κρατήσῃ.

Στρίκ Στρίκ.

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ "Α. Λ. ΑΓΩΝΟΣ,"

Ο ΧΑΛΑΣΜΕΝΟΣ ΜΥΛΟΣ

(ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΝ)

Δὲ ἔρω γιατί μὰ πάντα μὲ κάνουν ξεχωριστὴν ἐντύπωσιν, τὰ ἔρπια.

Ἐνας τοῖχος ἔσταν, οἱ μὲν ἄκρη τοῦ κόμπου ἢ μῆσα σὲ ὄρομο, κρημιτισμένοι, γεμάτοι ἀπὸ ἄγρια χόρτα, ποῦ νὰ μαρτυρῶ πᾶς ἕνα καιρὸ ἦταν καὶ αὐτὸς ἕνα μέτροσ οἰκτιῶ, ὅπου ὀλόγῳ μὲ μῆρα ἀντι-χρῆς ἡ ζωὴ καὶ τὸ γέλιο σὲν ποταμὸς σκαρπιστικῆς γῆρας, ὅπου πόνοι ὀλιγῶν χαρῶν καὶ θάνατοι δημοῦρῳσιν δάκρυα, ἕνας τέτοιος τοῖχος μὲ τὴν ἄγρια καὶ πᾶν-θῆμῳ ὄρη του, μὲ κᾶναι τὴν ἴδιαν ἐντύ-πωσιν ποῦ μὲ κᾶναι ἕνα κρᾶνιο γουμῶ, σκαρπιστικὸ καὶ ἀπᾶσιο.

Ἡ φαντασία μου μαζεύει γῶρα τῆς τίς οἰκίς ὄλων ἐκείνων ποῦ μῆσα σὲ κείνο τὸ σπῆτι ἔσταν, χαρῶν, πόνοσιν καὶ ἀπᾶ-θῶν καὶ μὲθ' ὃ τῶς ἐξῆσται κλαίοντες τὴν ἄγρια καὶ ἀκατακτῆσιν τοῦ κόσμου πορ-εία.

Προῦμῳτα συγκίνησιν ἔνωσα, ὅταν μὲ μῆρα, ἄσκαπα περπατῶντας, ὄρθηκα ἄσταν μπροστὰ ὃ ἕνα κρημιτισμένο μῶλο! ἔλασιν ἔρπια πᾶς, ποῦ ἡ ὀλιμῆνη ὄρη χωρῆται τὴν ὀσπῆσιν τοῦ ὀσποῦ ἀσκαρῶντα ὄ-ρωτὸ τὸ κᾶναι χαρῶν καὶ ἡ χαρῶν.

Τρᾶς τοῖχοι μόνον, καὶ αὐτοὶ μῆσα μὲ πῆχθ' εἶχαν μῆνη ὀρθοὶ ἀπὸ τῆ τῆ ἀπάνου, ὁ ἔσκαρτος εἶχε πρὸ πολλοῦ σωριαστῆ ὃ ἕνα σωρὸ πέτρας, σηκῶνταν τῆ θέσιν τοῦ οἰκτιῶ τῶν μακωνάδων, παραπᾶνω σὲ κρημιτισμένο στρογγυλὸ χῆρῳ τοῦ μῶλου.

Πέτρας, μόνον πέτρας, τίποτ' ἄλλο περὰ πέτρας.

Καὶ ὄμοις ἕνα καιρὸ ὁ θάνατος ἄγῆρας ἐβρίσκει σὲν ὄρη τῶν μῶνα τὰ θανάτ φτερά τοῦ μῶλου καὶ γῆρας πρὸς γῆρατα μῆρα νοσταπίλωσε μὲ σκαπὸ νὰ τὸ σπῆσι-πῆ, ἀλλὰ σὲ λίγο ἀνίσχυρος, ἀπογοιτε-μένο, ἔβρωγ μωρηκίζοντας ἀπὸ ὄρη κ' ἀγῆναχτηθῆ. Ναι, ἕνα καιρὸ πᾶρῆρανος, γεματὸς ὀμορφῆ καὶ μεγαλοπρέπεια, σὲ ὄλο τοῦ ἀπάνου, ὁ μῶλος, ἄλθηνά ἔσταν σπῆθ, προκῶστος τὸν ἄγῆρα, σὲν πολεμ-τικῆς τῶν μωθικῶν χρόνων καὶ γελοῦντας ἄκῆρτες σὲ κόσμῳ ὀλόγῳ τὴν ἄσκαπῆ τῶν ποικειῶν. Καὶ τὰ κάταπῆρα φτερά τοῦ ἐκείνα γῶρῆαν, ὄλο γῶρῆαν, μὲ τὸ μόνοντονο τραποῦδι ποῦ νόμῆσε πᾶς ἕνα ὄλο νὰ πῆ.

Μὲ τῆ βοήθειά σου, ὁ βοῦδι,
δῖνα μοῖμὶ τοῦ Μύκωνά!

Τώρα πέτρας, τίποτ' ἄλλο ἀπὸ πέτρας. Εἶχα καθίσθ' ἐκεῖ κάποιον κ' ἔβλεπα γῶ-ρω. Ἡ πλάσι πέρα ὡς πέρα ἦτανε θημῆ-μῆν μῆσα ὃ ἕνα χρῶσ φῶς ποῦ χῶνονταν ἀπ' τὸν ἔλαε ποῦ πῆγῆναι νὰ χαθῆ πίσω ἀπ' τὰ θουά. Ὁ ὄσκαρτος γελοῦσος καὶ ἐ-πῶλλῆς ῥῶδα σὲ κοινῆνην νεραῖδα, τῆ ἄσκαπῆ. Μερικὰ λευκὰ σπῆρα ἔσταν ὑπὸ τῆ ὄσθῃ μὲ σὲν κοσμοπῆρῆν ὀ-δοῖσῆροι πᾶθῆναι σὲ μῆση τοῦ ὄρομοσ χωρὶς ν' ἀφῆρουν ἴγῶν, ἀλλοῖμονο! κα-θῶς ὄλα ποῦ περῶναι καὶ ὀθῶνον. Μὲ μόνῃ λαχῆρα μὲ μῆνη χαρὰ βασιλευσ παν-τοῦ ἡ λαχῆρα, ἡ χαρὰ τῆ ζωῆς.

Ἄσταν, γιὰ μεγάλη μου ἐκπλήξῆ, εἶδα νὰ πρῶβλη μπροστὰ μου σωτὸς καὶ ἀκῆ-ριος ὁ μῶλος. Οἱ μετᾶτες, φτεροῦτες ὀά-νοχτες, σὲν παλιμῆρα ὀπλοῖμῆνα, περι-μῆναν τὴν ἔφοδο, τὸ φῶσμα τοῦ ἄγῆρα, γιὰ ν' ἀρχίσου τὸν ἄγῶνα ἔσταν. Ἐνα τρα-ποῦδι μόνοντονο ἔσταν ἀπὸ μῆσα του, μόν-οντονο μὲν ἄλλὰ χαρῶμῳνο, ζωντανὸς ἀν-τίλωσος τοῦ τραποῦδοῦ, ποῦ ἔλατε ὁ μω-λωνας σὲν ἐποχῆ τῆς ἀκῆρῆ του. Καὶ νὰ παραπᾶνω τὸ μικρὸ σπῆτικὸ κάταπῆρ μὲ τὴν ἀσῆθ' του καὶ σὲν ἀσῆθ' του ἕνα σω-ρὸ γελαστὰ παιδιᾶκα, γεματὰ ὄστια καὶ

χαρά, έπαιξαν, Μόσχο ή όπτασία σέ λίγο πάλι άλλαξε. Ο μύλος σιγά σιγά έχασε τό σχήμα του, οι φτερούγες, σάν φτερούγες ποικίλου, μαζω- χήθηκαν κ' ένας τρίγας παλιόριος, μισός και νεοροσός, δώθηκε τότε στή θέση έκαι- νοου.

Όλα είχαν χαθή από τά μάτια μου. Ο οράνός, ή θάλασα, ή γή. Μονάχα ό τρίγας άνθρωπος έμεινε μπροστά μου όρθός, τό- σο που μου έκρυβε τόν ήλιο τό σωμα του' ένα σωμα όλο νεύρα, που άπάντως ή- τανε συγκεντρωμένη ή φροδέρωτηρή δύναμη. Απ' όσο μπόρεσα να τόν κοιτάζω στό πρό- σωπο, είδα άλλοιμονο ένα πρόσωπο παθα- μένο, γεμάτο κοράχτη, και δύο μάτια θα- λάσσο θαλά σιγά τά μάτια ένός νεκρού.

Μόσα όμως σιγά μάτια έκίνητα τά θαλά κείι ακόμα έλαμπε, κείι σά μίος, σά μηνιακία άνθρωπου άδικημένο, σά θλίψη, κάλιστα, καταχρητό που όστερα από ένα σπάζει από νίκας και όδρα ήρθε, σά εσφυρητιά μέρα, τό αίσιος, ή περιφρόνηση.

Έφριζε μία ματιά μέσα στό άπειρο, έν φ' τά μάτια του παύσανα, σά φίδια αρρι- θμιατα, σάν άγέρας, γύρισε όστερα σά μανα και τόν άκουσα να μιλά, ώ να μιλά και να λέη με φωνή έπιστολή και βροντορή.

—Ναι έτσι είμαι ο μύλος, ο ίδιος μύλος είπ' έγω που ένα καρπό, με τη συνάπτηση πώς ήμουν ο δονατός, αναγκάσα τους κ- νέμους να γονατίσουν μπροστά μου, να δου- λέφουν μαζί μου, να γίνουν από έθωσιτικά άγαθοσπο σιουγία και να δώσουν φαμί- σα ανθρώπους που παύσανα. Μά είμαι ο- μύλος παθαμένοσ: πιά δίχως όδωρα, δίτ- χω: νεόρα δίχως ζωή. Έξωρα, πάλιστα, ε- γω σπστηκα, όσο κανένας άλλος, σάν τό κ- μά στο έθραζο, κείι αντίθετη θέληση έσ- πανε στή στήθια μου, οι άνεμοι με χτυπι- γαν άλλοτερα γιατί μισούσαν τό έργο μου τό άγαθό. Μά ήρθε στιγμή που αυτοί οι κ- νεμοι γονατίσαν, καθώς είπα μπροστά μου.

Μά σά δε μπόρεσαν οι άνεμοι να με συγριφούν τό έκαναν άλλοιμονο! έκίνησι που έθραφα. Ναι έκίνησι που έθραφα, που πλούτισα, μ' άρθηκαν τή στιγμή που άλλη δύναμη τους έβγα να έλλισουν παρσιόστερα. Με περιφρόνησαν, με όθραναν στην έρχή γιατί δε μπορούσα κ' έγω να κάνω όσα ή κινουόρια έκείνη δύναμη και τέλος μ' άρθηκαν. Τότε οι αϊτιά μου έχθροι με όθραναν αποτογρημένο, δίχως έλλειδα, δίχως όσραρα πιά. Και τότε πέσανε άπάνω μου, με όλο τόν όγκο, λουκαζμένα τότε πέσανε άπάνω μου, μου έζοχησαν τά φερα, δίχως νεόθρον αντίσταση κείια από μανα, συγ- ριφαν τά νεύρα μου και με όθραναν νεκ- ρό στή γή και οι συνωρότες, προτοόθραν στο πτώμα μου άπάνω τό τραγούδι του θρι- άβου.

Τώρα άκούγω σά νεκρών όργισμα τή βήη τόν μηχανών, ή σκία μου σιγνή πηγαί- νει ώς έκεί και αντί να βήη την άπυρκα, τό τέλοιο και τή χαρά, όρσιαι άλλοιμονο τή δυστογία, τή θλίψη, τό στεναγμό.

Η άπειροσθεσία και ή κοράχη είνε γρη- μένη σά όλων σας τά μάτια. Δέν είστε άλλο σείσπαρά νεορικός μηχανάς άνήσχος που κινείται αιώνια γύρω σάν ύλον άνεμα' νεορικόσπα άκίνητητα, που ό μόνος άκοπος είσαι πώς και ή μ' περνάτε άπάνω στή ψάβια. Γιατί δημιουργήσατε τό παρόν τόσο σκα- κεινό όσο και τό μέλλον. Μεταχρηστέ- κητε τό θείο σας πνευμα για να συντριβίτε- μια ώρ' άρτίτερα τόν έαυτο σας. Με τά έ- δια τά χείρα σας άνοιξατε τό λάκκο όπου βάφατε την εσχυρία σας τή χαρά τή γαλή- νη. Όλοι νεοραιοσθικη καταντήρατε τό κολό τό φως σας έλάτρευτε και τά μάτια σας συνειθισαν στο σκοτάδι.

Τά γενναία αίσθήματα που στέλλαν άλλη φωνή τ' άνθρωπο πέναντι και στή θέση τους τώρα ένα πάθος ταπεινό και πρόστο- χο έκαιμαίε τό άπάλτο έθωσιτικό συμπε- ρον. Αυτό τό πάθος έφριζε ανάμεσα σας τό μίος και ζήνητας μέσα σας τό προ- ιστορικά, τά ήτρια έννομητά σας. Αυτό τό πάθος χωρίς τόν άνθρωπο από τόν άν- θρωπο, τό συγγενή από τό συγγενή, τόν άδερφό από τόν άδερφό, τό παιδί από τό πατέρα. Τι σκοπό έχετε; τι και σά ποίον έλάτρευτε; Έχετε ανάγκη από κηρίωμα, έ- χετε ανάγκη από κηρίωμα—

Η φωνή έπαφα και μ' αυτή ή ή όπτα- σία γάβηκα. Γύρω μου ή φωνή πάλι και μπροστά μου τά ίδια ήρεπια, οι ίδιοι οι τοίχοι χροταραμαμένο, όδοοι. Μά όφως μέ- σα μου όύθκιν τά λόγια του ζωντανέ- νο μύλου, σά θλιμμένα σήμαντρο που τό παίζει τό χέρι του θνατόου.

Αχ... όταν έλέπω και τώρα ακόμα ένα έργάτι γερμαμένο από τόν άχρη τής ζωής άφωνα, σωστό σκέλεθρο, πόσο μου θυμίζε

τό γερμαμένο μύλο, με τά περμένα του φτερά, τή χαμένη τή δύναμη κείια θλι- μένα λόγια με τή πεκρήν λάβηκα!

Γ. Ζεϊμπήκης

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΑ ΑΝΑΓΚΗ ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ

Διανύομεν κατ' αϊτάς την περιόδον του έτους, κατ' ήν ο διδασκαλικός κόσμος του έν Τουρκία Έλληνισμού εύρίσκειται εις την γενικήν αναστάσιον: Τά βιβλι- οπωλεία τών μεγαλοπόλεων (Κων)πόλεως, Θεσσαλονίκης και Σμύρνης είναι τά μεση- ρικά γραφεία, εις τά όποια άποτεινοται αι κοινότητες, αι έχουσαι άνήγηρον διδασ- κάλων, ως και οι παιδιότες εκ τής θέσε- ως των διδασκάλων. Εκεί ύπογράφονται τά συμφωνητικά συμβόλαια, εκ του οποίου τών όποιων θα λάβη βεβαίωσι των μεση- ρίων του και ο βιβλιοπόλης, εις βάρος πάντοτε του δυστυχούς διδασκάλου. Δέν άρκει ότι ο δυστυχής ούτος διδασκάλος μεταβίβει εις τό έργον του έπί εστλασ- τάτη άμοιβή και πρόκειται διά πλείστον πικρύν να ποσιθώ κατά την διάρκειαν του σχολικού έτους, άλλα περιόχεται άκόμη και ο άλλος μισός του. Ένα και λοιπόν τών αϊτών τούτων και δε' άλλους άκόμη λόγους άποθ' αμνίται εν τή έκτελεσει του καθήκοντός του' αϊωνίος παραιοτηνία κατά τής τήξης του να άνυπο- μωνεί ποτε να περίση ο χρόνος διά να εΐ- ρη άλλην θεσίον συμφορήσιν. Κατά τό τέλος λοιπόν έκείστου σχολικού έτους βλέ- πομεν δια όλοι οι διδασκαλοί πολλών κο- νοτήτων παιδιών ή αυτοί δίδουσι τήν παρατήρησιν των. Πόσον βλάπτονται οι μαθηοί μαθηται εκ τής κατασπίσεως τού- τής; καθ' ήν κατά τό προσέχες έτος θα ίδουαν έν τή σχολείω νέα όλος πρόσοπα, άτινα ούδόλος γνωρίζουσι την κατάσταση του σχολείου, ουδέ τι και πώς έδιδάζαν οι προκάτοχοι των, και έπομένως δέν γνω- ρίζουσι τάς βίσιους και τών όποιων τά στυγρήσοι, νομίζοι ότι τούς πάντα είναι κατεπαιτητόν. Και οι μόν κ.κ. έφοροι κο- νοτήτων τινών όλος άδιαφοροίσι διά την βλάβην ταύτην' άρκει μόνον να κοροσείσιν κομματακά πάλιν πάλιν ή να εύρωσι δι- δασκαλοί τανα με όλιγοτέρον μισθόν, πρ- ος τό συμφορόν τών βίτων των ή έμ- δε διδασκαλοί έχονταί τάλαν εις τά βιβλι- οπωλεία ζητούντες καλύτεραν θεσίον. Τά αυτά επαναλαμβάνονται και κατά τό έπό- μενον έτος, ούτω δε έξακολουθεί τό παρ- ον έμχοι τέλοιο τών βίτων των ή μέ- χρι ότου έξηνητημένο πλέον ήθελον άπο- σπυρθ ή και ζήση έν τινι γωνία λημονη- μένοι υπό τής κοινωνίας.

Τίνες όμως είναι οι αϊτοι τής κατα- σπίσεως ταύτης; Κατά τίνων πρόετι να παραιοτώνται οι διδασκαλοί όια τό μισ- τήριον, όπερ ύποφέρουσι; Νομίζω ότι και ούδένος άλλου έχουσι τό δικαίωμα να έκφωρσίσι παράπονα, παρά μόνον έναν- τίων έαυτών. Πώς δύνανται να παραπο- νεώσιν έναντίον άλλου τινός, άφου κα τήνησαν να θέσιου τό έργόν όσον, όπερ άνέλαντο. Ή εις μεσοδίασι; Ούδεμία συμφωνία ύπάρχει μεταξύ αϊτών ως προς τό ζήτημα τών μισθών. Έκαστος ενεργεί καθ' έαυτόν, πολλούς μάλιστα εις βλα- βήν του συνάδελφου του. Ούδεις συνθε- σικός διδασκαλικός, έκτός του διδασκα- λικού Σύνδεσμου Σμύρνης, όστις πέρουσι ιδιόηθη χάρις εις τάς ενεργείας του Σερβ. Αγ. Σμύρνης και του όρκτου Διευθυντού του έν Σμύρνη διδασκαλικού Έλλογ. κ. Ν. Καπετανάκη, άλλωσοι ήρτίστατα. Βε- ββαίως ήμέσως να ιδρυθή Σύνδεσμος πε- ριαριθμόνων ύλιου τούς έν Τουρκία πόλη- νας διδασκάλους, τούτο είναι άύσολον. (στυγ όμως και άδύνατον). Έάν όμως ιδ- ρουθήσιν σύνδεσμοι κατά περιφερείας έφ- κολογο είναι κατό αν να έννοήσοι και ή άποτελέσουσιν ένα μέγαν σύνδεσμον Πα- ροδίαγμα και εις τούτο άς λάβωμεν την «Σύ.δεσμον τών Γερμανών διδασκάλων». Τό 1848 όμως Σαζόνων διδασκαλοί, 300 περίπου, ίδρυσαν τόν σύνδεσμον τού- τον. Από του 1851 μέχρι του 1871 ένεκα τών πολιτικών άνταρράσεων διατίλει έν νάρχη. Η άποκατάστασις όμως του Γερ- νανικού κράτους τή 1871 έλάμηκε και τήν νεκρανάστασιον του συνδέσμου έν Βε- ρολίνην.

Αι νίκαι του 1866 και 1871 άνήψωσαν τό γήγηρον του σχολείου, ο δε Βισμαρκ έν έπισημο τηλεγραφήματα προς τό συνέδη- ρον τής Βρετανίας (1874) άπεκάλεσε τούς Γερμανούς διδασκαλοίς «Πιστούς άσθεν- συναγωνιστάς».

Όσοι προσεπάθησαν άκολουθίας να έ- νόσωσαν εις ένα ίσοχρον συνυσιτισμόν πά- σους τάς ύδιαιτάς έν έκαστω κοίται δι- δασκαλικός έννοσις κατά τή 1893 συνηγό- ρησαν εις ένα οι δύο ίσοχρότους Σέλλο- γοι ο Deutscher Lehrerverein και ο Al- lgemeiner deutscher Lehrerverein. Είτα προσεχώρησαν εις αϊτόν οι Βισκαροί, τόν Δεκέμβριον δε του 1909 και ή Ένωσις των διδασκάλων Αλαστίας και Λορραίνης και ούτως άποτελέσθη ο τριάντος άήθης Σύνδεσμος περιλαμβάνων 120.000 μελών δηλ. 80 ο) τών δημοδιδασκάλων, όστι αι διδασκαλίσαι δέν μετέχουσιν αϊτού. Έννοείται ότι ο Σύνδεσμος ούτος άποτε- λεί δύναμιν ήξιολόγον, την όποιαν αι πολιτικά μερίδες είναι ύποχρεωμένα να λαμβάνουσιν υπ' όψιν. (Εκ τής Παιδαγω- γικής Επιστημολογίας Αρ. 12, Δεκεμβρίου 1910).

Αϊτι να μη πράττωσι τό αυτό και οι κατ' ήμιν δημοδιδασκαλοί; Τότε και μόν- τον τότε θα βελτιωθή και ή ύλική αυτών κατάστασις και θα έξυμωθή τό ήθικόν των γήγηρον. Ο διδασκάλος τότε δέν θα εί- ναι παιδιών όργανον του τυγχόντος κο- ζαμιασής, άλλα θα καταστή άνεξάρτητος πάσης έλαφροσύς και εθόρκως θα εκπλήροι- τό καθήκον του. Μόνον δε' ένός τούτου συνδέσμου θα δύνησθη να διεκδική- σουν τά δίκαια αυτών, και να λάβωσι την πρόνουσαν αϊτούς θεάν έν τή κοινω- νία.

Έάν θέλωμεν καλύτερος διδασκαλοίς, ο- φειλόμεν κατ' ν άνταμείψωμεν αϊτούς.

Έάν ούτοι κατακούσι οικονομικούς ά- νεξάρτητοι τότε και προσπαθού να τελει- οποιήσων και μετά περισσοτέρου ζήλου τό έπατόν καθήκον θα έκτελώσιν. Εφ' ό- σον όμως οι δημοδιδασκαλοί πρώτος, σουν ένεκα του άνεπαρκούς μισθοσού, τόν έποι- ον δίδουσι εις αϊτούς και εφ' όσον ύσ- περ πλανώδην από τό ένός εις τό άλλο μέρος μετακινουόσιν σφην κατ' έτος, άς μη περιμένωμεν βελτίωσιν τών σχολεί- ον μας και νέαν γενεάν βελτίονα τών προ- ηγοούμενων.

Συνασπισθήτε όμως και οις, οι δημο- διδασκαλοί, ίνα οις οι ίδιοι επάβλητε εις την κοινονίαν ν άναγνωρίση τά δίκαια σας άφου δέν θέλει ν άναγνωρίση αϊτη άρ' έ- αυτάς εαυτά. Ηδη ή άρχή ένεκειν.

Ιδού η διδασκαλικός Σύνδεσμος Σμύρ- νης. Συνασπισθήτε περι αϊτόν και ένδοξο- ρήσατε αϊτόν να προβήνι μετά φέρουσι εις την όδων, ήν διεγράφε. Γουτοτοόλομας και άευστός θα έξημώσθη και εις την κοινονίαν θα δώσητε να έννοήση ότι έρ- γασθε ύπό του μεγαλείου, τής τιμής και τής δοξης του Γένους.

Κυδωνία Γάσων

ΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΓΓΛΙΑΝ

Τό προκάλεσαν τόσας επικρισεις άλλα συγχρόνως και τόν διαμαρτόν άλλων πολυ- θύλλων την νομοσχεσίον περι συντάξεως τών γερόντων κατά την ύποβλήν αϊτού εις την Αγγλικήν Βουλήν ύπο του μεταλοφους συντάκτου του, τοόποιστογού Αδωφ Γζώρτζ επηγήρησεν όπ' άμφοτέρων των Αγγλικών Βουλών και τυχόν τής Βασιλικής κηρωσις ήρχισεν άπο τής χείρας να ίσχυη ως νόμος τό κράτος. Αι λεπτομέρειαι του κινουφαναός τούτου νομοθετήματος αναφέρονται αι πλείστα εις τόν πρόπον τής καταβολής τών όλιγοτά- πων τειων, καθ' όρισμένα χρονικά διατή- ματα, ύπο τών Αγγλων έργατών έν γένει και οπαλλήλων ωριμαίων κλασών, διατρεχόν των ήλικιών από τού 17 έτους μέχρι τού 5- δόροκροστού, είναι πολλή και ποικιλία χα- ρακτηρισόμενα υπό τών αυστηρών έπικρι- των του σοδωχρότου νομοθετήματος ως αι μετριοσέπει αι τάσιαι αιτίαι; θα καταπύρω- σιν αυτό ανεξάρτηστον.

Εύχρηστος όμως δέν δύναται να συμμερισθ ήν απειροσθέν γνώνην τών πολιέτων του νομοθετήματος ο ανθρωπιστων από και παρατήρησιν μεθ' όπόσης προνοίαις καθορίζε- ο νομοθέτης άρ' ένός τό έπιβάρυνόν τούς εργαζομένους Αγγλους τέλος ύστε να είναι τόσοο ανεπαρκήσων, άρ' έπύρο δε τόν τρέπον τής καταβολής τούτου, δι' όν δέν άρτινοται άρχημοσποήτοι ούς οι διαπο- θηται τών επιχρησίζων άπαρχουόσαν έργάτας, όστι τρά ανεγνωρισμένα υπό τής πολιτικής και λειτουργόσιντα σωματεία, ένφ εις άλλου αναληφθήσαι την έποχρησιν και τό κράτος; όπω; δια τάς μικροσέπει, άνελό- γως προς τάς προτεραις των έργατών, κα- ταβολής, έννοχίαι τού ταμείον των συντά- ξεων.

Όταν έν τή έφαρμογή των παρουσάτων πολλά τά κανά νομοθετήματα όστερασοσ- χος σημασίας και όδωσται εις ειρήνη σνή- θη, δέν άπαρχει άμφιβολία ότι παρορισία έλλείψει θα παρουσάση και ο πολυσχιός περι συντάξεων άγγλικός νόμος διά να συμ- πληρωθών αϊται διά νεωτέρων νομοθετη- μάτων και όνηθήσονται να εκπληρωθών τόν φιλανθρωπικόν προορισμόν, όστις είναι να διασφάλιτ τούς Αγγλους έργάτας και τάς οίκογενείας των από τής πενίας έν ήμέραις άπορίας προερχομένης, εις ές άνικανότη- τος προς εργασιαν λόγω τού γήρατος, εις ές άλλων αιτίων προελαπομένων υπό τού έν λόγφ περι συντάξεως νόμου.

Ισαί όμως, έν όχι ανεξάρτας σημασίας προς τήν φιλανθρωπικήν αποστολήν του Αγγλικού περι συντάξεων νόμου είναι ή σοδωχρότη έπιτροπή, ήν ό' άσκήση όδοι; έν τή έξέτασει των πολιτικών πραγμάτων τής Αγγλίας.

Ο φροστικισμός όστις άπαντάται εις όλα τά πεπολιτισμένα κράτη, κατ' ευσκοιόμας βλα- πηροόμενος μεταξύ των παρρηματημένων και πολλάκις τελείως άπροστατέων υπό τών κυβερνήσεων έργατικών τάξεων, διά τής βελτιώσεως τής τάξης αϊτών έν Αγγλία ύποδοσθείται άποσπασματικώς και προλαμ- βάνονται όδοι αι κοινωνικαί αναστάσιαι αιτίαι ένθι είναι σφαιρα και περιοδικα, ούτως ειπείν δια τά άλλα κράτη πανή- ρου έν Αγγλία χάρις εις τήν προνοητικό- τητα των συντριτικών μεν άλλα ρησοσπι- στικών και άποραστικόν κυβερνητών τής, όταν πρόκειται περι λήψεως μέτρων μαγα- λής σημασίας προσεπεύδων τών έργατών και τεινόντων εις τήν έφαρμογή των σο- κιαστικών άρχών.

Τόν έν λόγφ νόμον περι συντάξεως των Αγγλων γερόντων δέν άπαρχει άμφιβολία ότι έννορη θα άπομνησθών και τά άλλα κράτη πριν ή έπιδόμησιν αϊτόν ή κατανα- κτικός ίαχός που σοσιαλισμοσ.

ΑΝΤΙΔΗΛΩΣΙΣ

Μετά περισσή άπορία άνάγνωσαν οι συμπολιταί ήμιν, μετά όδικαια δέ και πο- λό πλείστερας έκπλήξεως είδον και ήγώ σην έν τή «Αεσθη», από τής τής μεσοσποσ- δημοσποσμένην «Αήλοσιν», τού προορι- σμού μου σφαιροσ Λεωκρίστου, άφου καθ' έστρεψία τής μεταξύ μας ύφιστάται και ή π α α ι π ο σ ε δια λα κ μ ψ α σ α (και με- τασί άμφο του ρηθιόστος Κοριου άλεξο- φου μου, και του Κοου Κοσμή Γαζαφει- οσ—του οπόδοσθητόν του ένκαθη Γραφείου τής Τραπεζικής Ανατολής προεπάρε- σα) κοιν ή συντροφία κοίτοι ποσέ δέν εις υσταθή νομμοίς—νομμοίς όμως και κινουόσμετα έχ η ε δ ι α λ ο υ θ η από ε ε α σ τ ι α ς ή δ η!

Πλην τούτου δέ, πρδ ένός και ή μί σ ο ο σ έτος ο ρηθις ήμιασρος έξάδελφος, α υ τ ο δ ι ο ρ ι σ θ ε ι ς, έ- νελέσθη, έξεκκλήρωσιν, ειςσπρεξ και ά- πλήρωσα πάσαν τής συντροφίας έκσινής όφελην ή άπαιτήσιν!

Κατά συνέπειαν ή «Αήλοσιν» αϊτη του άδελφου μου άποδιδειν γήρεος και μιστήριον. Έάν όμως αΐ τή ή φ α σ ο σ ι α αμφοη και αποδίδειται κάποιο χροσς μας προς τόν έν Μιτολήνη Κοριον Ι. Πριμόν, όπερ πρό τής εκκαθαρσίσεως είχον τριετηνητή, διέμ ή σκίσησος και ο γαυρόσ μου, άς μάθι ότι τούτο από πολ- λού έχει ήδη σφαιδον έδωραλήθη, δια τρέβ- λων τραπέζης πληρωθέν και μόνον 15 λ. Τ. ύπολοπινοται τάς όποιαις—και μόναις—έξει αναθεχθή δια τού από 8 Γερίου 1911 έργαφου του να πληρωθή προς τόν Κοιν Πριμόν ο έν λόγφ ήπατητός μου ά- δελφος.

Αικελή τή 17 Ιουλίου 1912

Σωκράτης Αργυροπούλος.

ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΠΟΙΕΙΟΝ

“Η ΕΛΠΙΣ”,

Π. ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ

(ΦΥΣΑΛΟΥ)

Οδός Τζούφλου έννοτη πηγαυοί

Τό υποδηματοποιεσιον τούτο ανακίδεινι την κατασκευήν παντός είδους υποδηματίων δι' άνδρας και γυναίκας με κομψότητα και τούτον δυναμένη να εσχηματίσων και τών μέλλον ιδιότροπον.

Τραπέ έκτός συντακτοσμου. Μία δοκίμη άρχαι.

Γιούδοσ ΑΡ. ΣΑΜΑΡΙΑΝΕ δ. ν.

Τούτοις «Αεσθη».